

ОХОРОНА ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ЦИФРОВОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>Право</i>
Спеціальність	<i>081 Право</i>
Освітня програма	<i>Право</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>Очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>3 кредити (90 год.)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік</i>
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua/Schedules/ViewSchedule.aspx?v=d10bb8e6-a14e-4803-81f8-d83cd99742b3
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: кандидат юрид. наук, Когут Наталя Дмитрівна, e-mail: kogut.nataly@gmail.com Практичні / Семінарські: кандидат юрид. наук, Когут Наталя Дмитрівна, e-mail: kogut.nataly@gmail.com
Розміщення курсу	Google classroom

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Охорона прав інтелектуальної власності в цифровому суспільстві» розкриває особливості правового регулювання функціонування інформаційно-комунікаційних технологій та обігу, охорони і захисту в них об'єктів авторського права, суміжних прав, комерційних позначень та об'єктів права промислової власності. Ці знання є корисними для юристів, враховуючи те, що цифрове суспільство передбачає застосування інформаційно-комунікаційних технологій практично у всіх сферах суспільного життя, а також, враховуючи складність правового регулювання цих відносин через притаманну їм анонімність та транскордонність в застосуванні цих технологій.

Особлива увага курсу приділяється на прогалини та аномалії в правовому регулюванні охорони та захисту прав інтелектуальної власності в цифровому середовищі, а також на судову практику по захисті цих в Інтернеті.

У результаті проходження курсу «Охорона прав інтелектуальної власності в цифровому суспільстві» студенти будуть:

I. Знати:

1) особливості правової охорони авторського права, суміжних прав та права промислової власності в цифровому середовищі;

2) основні положення нормативно-правових актів України та міжнародних договорів, що регулюють відносини в цифровому середовищі, використання та охорони результатів інтелектуальної творчої діяльності;

3) способи комерціалізації результатів інтелектуальної власності в Інтернеті;

4) особливості захисту об'єктів інтелектуальної власності в цифровому середовищі;

II. Вміти (розуміти):

5) розрізняти способи захисту різних об'єктів авторського права, суміжних прав та об'єктів права промислової власності;

6) вибирати підходи до комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності та їх захисту в цифровому середовищі.

III. Оцінювати (застосовувати):

7) набуті знання для вирішення юридичних казусів, застосовуючи при цьому правові положення різних нормативно-правових актів, визначаючи їх пріоритетність та актуальність.

9) існуюче законодавство та юридичну практику для формування власних критичних висновків щодо шляхів удосконалення законодавства в частині прогалин і аномалій в правовому регулюванні відносин в цифровому середовищі.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Вивчення дисципліни «Охорона прав інтелектуальної власності в цифровому суспільстві» здійснюється після проходження студентами загальнонаукових та загально-юридичних дисциплін, а також після проходження ними курсу «Право інтелектуальної власності», які є базовими для поглибленого вивчення охорони права інтелектуальної власності в цифровому суспільстві.

3. Зміст навчальної дисципліни

№ п/п	Назви розділів та тем	Год. лекцій	Год. Практичних	Самостійна робота студента
1.	Розділ I Цифрове середовище і право інтелектуальної власності	10	5	17,5
	I.1. Особливості цифрового середовища для обігу об'єктів інтелектуальної власності.	2	1	3,5
	I.2. Правове забезпечення охорони права інтелектуальної власності в цифровому середовищі.	2	1	3,5
	I.3. Правовий захист авторського і суміжних прав в Інтернеті.	2	1	3,5
	I.4. Технічний захист авторського і суміжних прав в Інтернеті.	2	1	3,5
	I.5. Публічні та приватні ліцензії для використання об'єктів інтелектуальної власності.	2	1	3,5
2.	Розділ II Об'єкти та суб'єкти інтелектуальної власності в цифровому середовищі	14	7	24,5
	II.1. Особливості охорони комерційних позначень в Інтернеті.	2	1	3,5
	II.2. Комп'ютерні програми як об'єкт правової охорони в цифровому суспільстві.	2	1	3,5

№ п/п	Назви розділів та тем	Год. лекцій	Год. Практичних	Самостійна робота студента
	II.3. Об'єкти творчості поза межами правової охорони правом інтелектуальної власності.	2	1	3,5
	II.4. Правове регулювання контенту в цифровому суспільстві.	2	1	3,5
	II. 5. Постачальники послуг хостингу та адміністрації соціальних мереж як суб'єкти відповідальності.	2	1	3,5
	II. 6. ЗМІ як суб'єкти права інтелектуальної власності та суб'єкти відповідальності.	2	1	3,5
	II.7. Міжнародна практика щодо регулювання відносин в цифровому суспільстві.	2	1	3,5
	Всього	24	12	42

Види занять	Аудиторні заняття					
	Лекції		Практичні		МКР	
	кіл-ть	годин	кіл-ть	годин	кіл-ть	годин
Всього	12	24	6	12	1	2

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основні (базові) матеріали:

1. Приватне ІТ-право. Навчальний посібник. Є. О. Мічурін. Видавництво «Право». 2021, 176 с.

2. Основи ІТ-права. Навчальний посібник. Бачинський Т. В., Радейко Р. І., Харитоновна О. І. К.: Юрінком Інтер. 2020, 224 с.

3. Цифрова трансформація економіки та проблеми кібербезпеки. Когут Ю. Видавництво «Консалтингова компанія Сідкон». 2021, 368 с.

4. ІТ-право / за заг. ред. проф. О. С. Яворської. – Львів: Видавництво «Левада»; 2017, 470 с.

Основні нормативно-правові акти:

1. Бернська конвенція про охорону літературних та художніх творів від 09.09.1886 р. Паризький Акт від 24.07.1972, змінений 02.10.1979 р. – Режим доступу:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051#Text
2. Договір ВОІВ про авторське право від 20.12.1996 р. – Режим доступу:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_770#Text
3. Договір ВОІВ про виконання і фонограми від 20.12.1996 р. – Режим доступу:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_769#Text
4. Цивільний кодекс України (Книга четверта «Право інтелектуальної власності» ст. 418 – 508, Глава 75 «Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності» ст. 1107 – 1129) – Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15/page8>
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15/page9>
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15/page18>
5. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 р. № 3792-ХІІ – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/print>.
6. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15 грудня 1993 р. № 3689-ХІІ. Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
7. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.93р. № 3687-ХІІ – Режим доступу:
<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>.
8. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15.12.93р. №3688-ХІІ – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3688-12/print1218034688041545>
9. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав» від 04.06.2010 р. № 15. Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-10#Text>
10. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності» від 17.10.2012 р. № 12. Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12#Text>
11. Директива Європейського Парламенту та Ради 2001/29/ЄС про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві. Режим доступу:
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_005-01#Text

Інформаційні ресурси:

1. Web-site Верховної Ради України – <http://www.rada.gov.ua>
2. Web-site Мінекономрозвитку України – <http://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=bb27fb37-4305-4686-9ea0-995d1c10f028&tag=DerzhavnaSluzhbaIntelektualnoiVlasnosti>
3. Web-site Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» - <https://ukrpatent.org>
4. Web-site Всесвітньої організації інтелектуальної власності – <http://www.wipo.int/portal/index.html.ru>
5. Web-site Єдиного державного реєстру судових рішень – <https://reyestr.court.gov.ua/>
6. Web-site Конституційного Суду України – <http://www.ccu.gov.ua>
7. Web-site з базою даних судових рішень Європейського суду з прав людини – <http://hudoc.echr.coe.int>

Для більш поглибленого вивчення курсу «Охорона прав інтелектуальної власності в цифровому середовищі» та для виконання індивідуальних завдань у формі тез доповідей та презентацій рекомендується опрацювання наступної допоміжної літератури:

1. Андрощук Г. Інтелектуальна власність в системі Інтернету речей: економіко-правовий аспект / Г. Андрощук // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2017.- №6. - С.68-78. ; 2018.- №1. - С. 65-73.
2. Андрощук Г. Порушення прав на торговельні марки в Інтернеті (змішування): аналіз доктрини і правозастовчої практики ЄС / Г. Андрощук // Інтелектуальна власність в Україні. - 2015. - № 8. - С.38-42.
3. Арданов О. Щодо впровадження Європейських стандартів відповідальності за Інтернетпіратство / О. Арданов // Інтелектуальна власність в Україні. - 2017.- № 4. - С.34-43.
4. Афанасьєва К. Деперсоналізація автора в умовах розвитку мережних комунікацій / Катерина. Афанасьєва // Вісник Книжкової палати. - 2011. - № 8. - С. 11-13.
5. Афанасьєва (Горська) К. Поширення нелегального медіаконтенту в Інтернеті: проблеми правового регулювання / К. Афанасьєва (Горська) // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2014. - №6. - С.31-39.
6. Афян А. Обіг об'єктів авторських прав в українському сегменті мережі Інтернет / А Афян, Д. Гадомський // Інтелектуальна власність . – 2014.- №6. - С.13-17.
7. Григоренко А. Збирання доказової бази при порушенні права інтелектуальної власності в мережі Інтернет / А. Григоренко // Інтелектуальна власність. – 2012.- №7. - С.10-12.

8. Дроб'язко В. С. Інтернет-договори Всесвітньої організації інтелектуальної власності // Питання інтелектуальної власності. Збірник наукових праць.- 2010. Вип.8.- С.74 - 84.
9. Еннан Р. Використання творів в Інтернеті у інформаційному суспільстві / Р. Еннан // Інтелектуальна власність. – 2013.- №5. - С.15-20.
- 10.Еннан Р. Правова охорона мультимедійних творів / Р. Еннан // Інтелектуальна власність. – 2013.- №11. - С.20-26.
- 11.Еннан Р. Проблеми захисту авторських прав у соціальних мережах у контексті віртуалізації суспільного життя / Р. Еннан // Інтелектуальна власність в Україні. - 2018. - № 9. - С.23-32.
- 12.Зазимко С. Особливості проведення фіксації веб-ресурсів при проведенні експертиз у сфері інтелектуальної власності.- Судова експертиза об'єктів інтелектуальної власності: теорія і практика: науково-практичний збірн.; НДІ інтелектуальної власності НАПрН України – Випуск 4. – К. : Інтерсервіс, 2017. – С.37 – 38.
- 13.Зеров К. Гіперпосилання в системі регулювання та захисту авторських прав на твори, що розміщені в мережі Інтернет / К. Зеров // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2015. - №4. - С.26–35.
- 14.Зеров К. Проблеми ідентифікації особи-порушника авторського права на твори, розміщені в Інтернеті : (англ. мовою) / К. Зеров // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2016. - №3. - С. 30–40.
- 15.Зеров К. О. Правовий режим творів, розміщених в мережі Інтернет: з практики Європейського Суду. - Питання інтелектуальної власності: Збірник наукових праць. - 2018. - Вип.15.- С.109-126.
- 16.Капіца Ю. Спеціальні механізми захисту авторського права і суміжних прав в Інтернеті / Ю. Капіца, О. Рассомахіна, К. Шахбазян // Інтелектуальна власність. – 2012. - №4. - С.12-24.
- 17.Комзюк Л. Гармонізація охорони прав на бази даних у процесі європейської інтеграції: досвід для України / Л. Комзюк // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. - 2011. - Вип. 86. - С.13-16.
- 18.Мацкевич О. Веб-сайт: визначення поняття та можливості правової охорони з позиції авторського права / О. Мацкевич // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2017.- №6.- С.32- 38.
- 19.Мацкевич О. Загальні підходи до визначення юридичної відповідальності провайдерів за порушення авторських і суміжних прав у мережі Інтернет / О. Мацкевич // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2012.- №1. - С.54-62.
- 20.Мацкевич О. Правовий статус Інтернет-ЗМІ / О. Мацкевич // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2011.- №1. - С.28-36.
- 21.Мацкевич О. Співвідношення комерційного найменування та доменного імені / О. Мацкевич // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2014.- №3. - С.45-33

- 22.Мацкевич О. Укладення договорів інтернет-засобами масової інформації у сфері авторського права / О. Мацкевич // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2013.- №2. - С.55-61
- 23.Разиграєва, Н. Аналіз судової практики щодо захисту прав у мережі Інтернет / Н. Разиграєва // Інтелектуальна власність в Україні. - 2017. - № 8. - С.32-46.
- 24.Разиграєва Н. Як встановити належного відповідача, якщо веб-сайт порушника зареєстровано за кордоном? / Н. Разиграєва // Інтелектуальна власність в Україні. - 2018. - № 6. - С.62-64
- 25.Штефан А. С. Директива про колективне управління авторськими і суміжними правами та транскордонне ліцензування прав на музичні твори для онлайн – використання на внутрішньому ринку 2014/26/EU: вирішення проблеми прозорості діяльності організацій колективного управління. - Питання інтелектуальної власності: Збірник наукових праць. - 2015. - Вип.12.- С. 35-40
- 26.Троцька В. «Податок на google»: особливості використання публіцистичних творів, розміщених у мережі інтернет / В. Троцька // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2015 №1. – С. 27–36.

Більшість зазначених джерел можна знайти у вільному доступі в мережі Інтернет. Вище зазначені статті, як і будь-які інші наукові статті, опубліковані в Україні, можна знайти у вільному онлайн доступі наукової періодики бібліотеки Вернадського (пошук по ключовим словам чи прізвищам авторів):

http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21CNR=20&Z21ID=

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Розділ I Цифрове середовище і право інтелектуальної власності

Лекція 1 – практичне 1. Особливості цифрового середовища для обігу об'єктів інтелектуальної власності.

Поняття цифрового середовища та цифрового суспільства. Характеристика цифрового суспільства. Співвідношення інформації та об'єктів інтелектуальної власності. Особливості функціонування Інтернету як всесвітньої павутини, що не є об'єктом чи суб'єктом права. Скачування та розміщення творів в Мережі як окремі види використання твору. Транскордонний характер обігу інформації в Інтернеті. Юрисдикція судочинства щодо об'єктів інтелектуальної власності. Перспективи

правового регулювання відносин в Інтернеті. Види злочинів та інших правопорушень в Інтернеті.

Лекція 2 – практичне 1. Правове забезпечення охорони права інтелектуальної власності в цифровому середовищі.

Бернська конвенція про охорону літературних та художніх творів. Договір ВОІВ про авторське право. Договір ВОІВ про виконання і фонограми. Директива Європейського Парламенту та Ради 2001/29/ЄС про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві. Закон України «Про авторське право та суміжні права». Ст. 52(1) та ст. 52(2) Закону «Про авторське право та суміжні права». Закон «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг». Доменні імена та комерційні позначення.

Лекція 3 – практичне 2. Правовий захист авторського і суміжних прав в Інтернеті.

Загальні способи захисту цивільних прав. Спеціальні способи захисту авторського права та суміжних прав. Відшкодування моральної та майнової шкоди. Опублікування в ЗМІ відомостей про порушення права інтелектуальної власності. Вищий суд з питань інтелектуальної власності. Виплата компенсації та інші способи відшкодування збитків. Заборона опублікування творів. Визнання права. Поновлення права. Заборона дій, що порушують авторське і суміжні права. Припинення дій, що створюють загрозу порушення авторського права чи суміжних прав. Застосування запобіжних заходів. Докази при порушенні прав інтелектуальної власності в Інтернеті. Кримінальна та адміністративна відповідальність за порушення права інтелектуальної власності.

Лекція 4 – практичне 2. Технічний захист авторського і суміжних прав в інтернеті.

Ідентифікація об'єктів інтелектуальної власності. Код ISBN. Номер ISAN. Використання цифрового підпису. Попередня оплата за використання об'єктів авторського права. Шифрування. Антикпіювання. Створення web-депозитаріїв. Метод перехресного субсидування. Контроль суб'єктів авторського і суміжних прав. Криптографічні конверти. Захист від копіювання. Коди доступу. Конверти управління правами. Виконувані програми. Цифрові сертифікати. Клірингові центри.

Лекція 5 – практичне 3. Публічні та приватні ліцензії для використання об'єктів інтелектуальної власності.

Поняття ліцензійного договору. Умови ліцензійного договору. Види ліцензій. Рекомендації Мінекономрозвитку щодо застосування вільних публічних ліцензій на

використання об'єктів авторського права і суміжних прав. Вільна публічна ліцензія. Договір приєднання. Публічна заява. Виключні ліцензії. Невиключні ліцензії. Одиначна ліцензія. Територія поширення. Creative Commons. Безоплатне використання об'єктів інтелектуальної власності в особистих, освітніх і наукових цілях. Види використання об'єктів інтелектуальної власності в Інтернеті.

Розділ II Об'єкти та суб'єкти інтелектуальної власності в цифровому середовищі

Лекція 6 – практичне 3. Особливості охорони комерційних позначень.

Комерційні позначення та їх види. Кіберсквотинг. Галузевий, іменний, юридичний, захисний кіберсквотинг. Тайпосквотинг. Домейнінг. Правила домену .UA Доменні спори. ICANN – Корпорація по управлінню доменними іменами та IP-адресами. UDRP VOIB – процедура вирішення доменних спорів. Використання торговельних марок, географічних зазначень та комерційних (фірмових) найменувань в Інтернеті.

Лекція 7 – практичне 4. Комп'ютерні програми як об'єкт правової охорони в цифровому суспільстві.

Поняття комп'ютерної програми. Системні та прикладні (допоміжні) комп'ютерні програми. Способи використання комп'ютерних програм. Види вільного використання комп'ютерних програм. Декомпіляція комп'ютерних програм. Комп'ютерні алгоритми як об'єкти патентного права в різних країнах. Директива Ради ЄС про правову охорону комп'ютерних програм № 9/250/ЄЕС від 14 травня 1991 року. Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій».

Лекція 8 – практичне 4. Об'єкти творчості поза межами правової охорони правом інтелектуальної власності.

Твори, які не характеризуються критерієм оригінальності. Види баз даних. Державні, приватні та державно-приватні реєстри. Електронні реєстри. Твори науково-технічної творчості. Методи навчання, лікування, психологічні тренінги. Опитувальники. Захист від недобросовісної конкуренції. Пости і репости. Фотографічні твори. Кореспонденція. Прес-інформація. Персональні дані та їх захист. Види вільного використання творів. Сирітські твори. Оцифрування творів. Діяльність некомерційних бібліотек.

Лекція 9 – практичне 5. Правове регулювання контенту в цифровому середовищі.

Поняття контенту. Обмеження щодо закликів до повалення конституційного ладу насильницьким шляхом, розпалювання расової, релігійної та іншої ворожнечі. Обмеження на порнографічні твори. Обмеження щодо пропаганди насилля. Захист суспільної моралі. Батьківський контроль. Фільтрування контенту в різних країнах. Положення про захист від наклепів, витоку персональних даних, зображень фізичних осіб без їх дозволу; захист честі, гідності та ділової репутації. Судові рішення про управління контентом.

Лекція 10 – практичне 5. Постачальники послуг хостингу та адміністрації соціальних мереж як суб'єкти відповідальності.

Оператор телекомунікацій. Провайдер телекомунікацій. Постачальник послуг хостингу. Інтернет-провайдер. Директива Європейського Парламенту і Ради від 8 червня 2000 року «Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема, електронної комерції, на внутрішньому ринку». Адміністрації соціальних мереж. Правовий статус соціальних мереж. Файлообмінні сервери. Рекомендації для телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги щодо публічного використання об'єктів авторського права і суміжних прав.

Лекція 11 – практичне 6. ЗМІ як суб'єкти права інтелектуальної власності та суб'єкти відповідальності.

Правовий статус ЗМІ. Інтернет-ЗМІ. Відмінність в правовому статусі різних видів ЗМІ. Відповідальність ЗМІ за контент та порушення. Суміжні права на програми (передачі) мовлення. Видавництва як суб'єкти авторського права. Види договорів з видавництвами. Інтерв'ю. Правове регулювання функціонування ЗМІ в різних країнах Світу. Права журналістів. Інформаційна безпека. Передача авторських та суміжних прав. Організації колективного управління: функції, види управління, практична діяльність.

Лекція 12 – практичне 6. Міжнародна практика щодо регулювання відносин в цифровому суспільстві.

Особливості захисту об'єктів авторського і суміжних прав в США та Європейському Союзі. Судова практика Європейського Суду з прав людини в сфері захисту прав інтелектуальної власності та захисту честі, гідності, ділової репутації та персональних даних. Технічні Інтернет-протоколи. Законодавство проти наклепів. Правове регулювання комерції в Інтернеті. Доступ до наукових творів. Модифікація програмного забезпечення. Правове регулювання безпеки в Мережі. Конвенція про кіберзлочинність.

6. Самостійна робота студента

На цей курс виноситься такий вид *індивідуальних завдань як написання тез доповідей та/або підготовка презентацій* які готуються студентами по бажанню для підвищення балу відповідно до наданих тем для їх написання або запропоновані студентам теми узгоджуються з викладачем. Декілька найкращих тез публікуються у збірниках тез різних конференцій.

Для написання тез або підготовки презентацій (від 12 слайдів) студентам слід спершу ґрунтовно вивчити питання (тему), перечитати не менше 5 наукових статей (наукова періодика бібліотеки Вернадського онлайн) і використати в тезах та презентаціях хоча б дві з цих статей. Тези мають розкривати проблемні питання правового регулювання певних відносин і містити власні позиції студентів щодо вирішення цих проблем, без плагіату, будь-яке запозичення тексту має бути в лапках і не більше 2 речень поспіль. Обсяг до 4 сторінок. Список використаних джерел оформляється відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015. Презентації мають бути виконані в Power point в креативній формі та розкривати зміст теми та проблемні аспекти правового регулювання та практики у відповідній сфері.

Тези доповідей та презентації надсилаються викладачу на його електронну пошту, з допомогою якої викладач комунікує з конкретними студентами щодо недоліків та шляхів їх усунення в індивідуальних завданнях.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Вимагається відвідування лекцій і семінарів, проте відвідування семінарів є необхідним для оцінювання студентів та обговорення проблемних питань правового регулювання, тож для отримання атестації відвідування семінарів є необхідним. Для отримання першої атестації необхідним є отримання хоча б якихось балів на семінарах. Для отримання другої атестації – мінімум 20 балів. Допуск до заліку – теж 20 балів. Проте, у разі наявності *половини і більше пропусків на семінарах*, їх відпрацювання перед здачею заліку буде обов'язковим. Таке відпрацювання полягає

у здачі пропусків шляхом усної співбесіди з викладачем по темі пропущеного семінару, це можна зробити на черговому наступному семінарі, зразу перед чи після лекції у разі наявності достатньої кількості часу, зважаючи на кількість студентів, які бажають відпрацювати пропуски. Як виняток (у разі наявності поважних причин) пропуски можуть бути складені безпосередньо на усному заліку.

Залік проводиться шляхом опитування студентів у формі співбесіди (питання-відповідь) без надання додаткового часу на підготовку, що надає можливість оцінити реальні знання студента та його орієнтування в тематиці без застосування Інтернету чи інших допоміжних технологій. При цьому, викладач вимагає знання базових категорій і положень законодавства. Викладач диференціює складність питань в залежності від балів, на які претендує студент, від простіших питань – до складніших.

Додаткові бали можна отримати шляхом здачі індивідуальних завдань – тез доповідей та презентацій належного рівня якості виконання.

Лекції проводяться шляхом надання основного матеріалу, правильно структурованого та скомпонованого для усвідомлення (нотування) студентами, після чого викладач надає можливість студентам задати запитання та коментарі (обговорення та відповіді викладача на запитання), потім викладач наводить приклади, колізійні та спірні моменти законодавства, прогалини, судову практику тощо. Такі цикли у викладенні матеріалу повторюються по декілька разів кожної лекції. Запитання та власні коментарі студентів особливо заохочуються, оскільки вони свідчать про сприйняття і розуміння матеріалу студентами. За таку форму роботи особливо активним і кмітливим студентам можуть надаватися додаткові бали. Формування власного конспекту лекцій є важливим для студентів, оскільки опрацювання лекційного матеріалу і можливість його відображення є достатнім для складання заліку на оцінку «добре» чи «дуже добре», в залежності від рівня знань студента.

Застосовується техніка **поєднання практичних і семінарських занять**, оскільки при опитуванні теорії одних студентів, інші можуть в цей час вирішувати юридичні казуси. При вирішенні **юридичних казусів** студентам дозволяється користуватися будь-якими підручними матеріалами, мобільними телефонами тощо, а

також обов'язково надається час для колективного (групового) обговорення задачі. За невірне вирішення чи не вирішення задач (юридичних казусів) штрафні бали не встановлюються. Вирішення задач (практичних юридичних ситуацій) дає студенту можливість отримати додаткові бали та отримати досвід роботи з нормативно-правовими актами та правовою матерією. Студенти, які найшвидше вирішили задачу (завдання), надають завдання викладачу або доповідають, за що отримують відповідні бали, після чого задачі обговорюються на практичному (семінарському) занятті.

Академічна доброчесність.

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>. (інша необхідна інформація стосовно академічної доброчесності).

Норми етичної поведінки.

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Рекомендації студентам

Наявність наданого викладачем або власного сформованого конспекту лекцій і його опрацювання є запорукою успішного складання заліку на оцінку «добре» чи «дуже добре» в залежності від рівня знань і вмінь студента. Для отримання оцінки відмінно слід також виконувати індивідуальні завдання. У разі, якщо при цьому балів для оцінки «відмінно» все ж не вистачає студент може виконати декілька індивідуальних завдань у формі презентацій чи тез доповідей, оформлених відповідно до вимог, що ставляться до даного виду робіт. Якщо студент з поважних причин пропустив певну кількість занять і не зміг набрати необхідну кількість балів, він теж може виконати індивідуальне завдання у формі тез доповідей, презентацій (не більше двох).

Написання тез є складною творчою роботою, тому студентам, які просто бажають отримати додаткові бали без особливих зусиль, скачавши роботу в Інтернеті, краще не братися за даний вид індивідуального завдання, бо плагіат карається штрафними балами.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Внаслідок проходження курсу «Охорона прав інтелектуальної власності в цифровому суспільстві» студенти мають знати поняття та особливості функціонування інформаційно-комунікаційних технологій; джерела, які регулюють відносини в Інтернеті; види ліцензій; особливості охорони різних об'єктів авторського та суміжних прав, права промислової власності; правовий статус Інтернет-ЗМІ, соціальних мереж, постачальників послуг хостингу тощо.

Основними контрольними заходами щодо оцінки знань студентів є:

- усні відповіді на запитання викладача по поточній темі і по попередньо пройденому матеріалу;
- вирішення юридичних казусів (тобто вміння знайти і застосувати конкретні норми різних законодавчих актів);
- контрольна робота у формі тестів з відкритими запитаннями (без варіантів відповідей), але передбачає короткі відповіді і написання такої контрольної роботи передбачає читання викладачем питання по порядковим номерам з очікуванням написання студентами відповідей в межах 2-4 хвилин з заборонаю використання мобільних телефонів чи інших пристроїв АБО проходження лімітованого у часі тесту в електронній формі в один і той же час для всіх студентів (особливо при віддаленому режимі навчання);
- підготовка тез доповідей (різновид наукової роботи маленького розміру – від 2 до 4 сторінок) або презентацій (від 10 слайдів), передбачає опрацювання наукової літератури, синтезування проблем та пошук власних шляхів їх вирішення.

Оцінювання на лекційних заняттях:

3 бали — формулювання проблемних питань за лекційним матеріалом, надання узагальнень з проблемних аспектів лекції.

Оцінювання на семінарських (практичних) заняттях:

Семінарські (практичні) заняття складаються з таких видів завдань як:

1) відповіді на запитання викладача; 2) розв'язання юридичних казусів.

За кожен вид завдання студент може отримати максимум 5 балів, а в сукупності за заняття студент може отримати максимум 10 балів.

Критерії оцінювання:

5 – високий (поглиблений) рівень підготовки з питань практичного заняття, відповіді на всі запитання викладача або самостійне вирішення юридичного казусу з правильним застосуванням відповідних законодавчих актів;

4 – добрий рівень підготовки. Вміння аналізувати матеріал; працювати в групі;

3 – задовільний рівень підготовки. Недостатній рівень засвоєння матеріалу;

2 – незадовільний рівень підготовки. Дуже низький рівень засвоєння знань, відсутня ініціатива в обговоренні питань практичного заняття;

1 – незадовільний рівень підготовки. Відсутність знань з пройденого матеріалу, повна пасивність на практичних заняттях.

Якісне виконання індивідуального творчого завдання у формі тез оцінюється в 25 балів (33 % загального балу за 3 кредити) та 40 балів, у разі обрання тез як гідних для публікації в збірниках тез. Якщо тези не набирають зазначених балів, то вони оцінюються наступним чином: 8 балів – студент виконав творче завдання, однак допустився суттєвих помилок. 10 балів – студент виконав творче завдання, виявив помилки самостійно, однак не надав варіантів щодо їх усунення. 15 балів – студент виконав творче завдання, виявив помилки самостійно, пояснив проблеми щодо опрацювання теоретичного матеріалу або запропонував варіанти для усунення помилки. Якісні презентації оцінюються в 20-25 балів.

Результат написання контрольної роботи

Максимальна кількість балів за контрольну роботу дорівнює 40 балів.

Заохочувальні та штрафні бали за:

+ **7 балів** – підготовку тематичних доповідей у презентаційній формі;

+ **3 балів** – доповнення відповідей однокласників;

- **2 бал** – відсутність на практичному занятті без поважної причини;

- **10 балів** – використання плагіату в тезах.

Розмір шкали рейтингу R = 100 балів.

Таблиця переведення рейтингової оцінки з навчальної дисципліни RD

Набрані бали за семестр	Університетська система оцінювання
95 - 100	Відмінно
85 - 94	Дуже добре
75 - 84	Добре
65 - 74	Задовільно
60 - 64	Достатньо
20-59	«Не задовільно»
0 - 19	Не допущено

Залік може бути виставлений за відсутності студентів, які сукупно набрали необхідну кількість балів для оцінки «достатньо». Якщо студента не задовільняє набрана кількість балів, але він набрав 60 балів, то результати рейтингової оцінки скасовуються і студент здає залік шляхом усної співбесіди з викладачем (питання – відповідь по всіх темах кредитного модуля). Також залік здають особи, які набрали менше 60 балів, але мають необхідний мінімум для допуску до заліку – 20 і більше балів.

Кількість правильних відповідей	Кількість набраних балів	Звичайна оцінка
10-12	95-100	Відмінно
8-9	85 - 94	Дуже добре
6-7	75 - 84	Добре
4-5	65 - 74	Задовільно
2-3	60 – 64	Достатньо
менш ніж 2	до 60-ти	Не задовільно

Умови позитивної проміжної атестації. Для отримання “атестовано” проміжної атестації (8 тиждень) враховується робота хоча б на одному практичному занятті. У разі відсутності балів за практичні заняття, студент атестацію не отримує. Для врахування балів за письмові роботи при атестації, письмові роботи студент повинен здати до початку 8 тижня.

Для отримання “атестовано” з другої проміжної атестації (14 тиждень) студент має мати не менше ніж 20 балів.

Додаток

Питання до заліку з курсу «Охорона прав інтелектуальної власності в цифровому суспільстві»

1. Поняття та характеристика цифрового суспільства.
2. Загальна характеристика законодавства про охорону прав інтелектуальної власності в цифровому середовищі.
3. Правове регулювання контенту в Інтернеті.
4. Способи захисту авторського і суміжних прав в цифровому середовищі.
5. Правове регулювання припинення порушень авторського і суміжних прав в Інтернеті.
6. Правові засади відшкодування шкоди за порушення авторського і суміжних прав.
7. Управління майновими правами інтелектуальної власності.
8. Загальна характеристика судової практики щодо захисту інтелектуальної власності в Інтернеті.
9. Технічний захист авторського і суміжних прав в Інтернеті.
10. Публічні ліцензії для використання об'єктів інтелектуальної власності.
11. Загальні положення щодо договорів з розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.
12. Охорона торговельних марок в цифровому середовищі.
13. Охорона комерційних позначень.
14. Правова охорона комп'ютерних програм.
15. Види правопорушень в Інтернеті.
16. Суб'єкти відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності в Інтернеті.
17. Правовий статус Інтернет-ЗМІ.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено ст. викладач, кандидат юрид. наук, Когут Н.Д.

Ухвалено кафедрою _____ (протокол № ___ від _____)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № ___ від _____)